

PTAČÍ PARKY

České společnosti ornitologické

Rozvoj ptačích parků

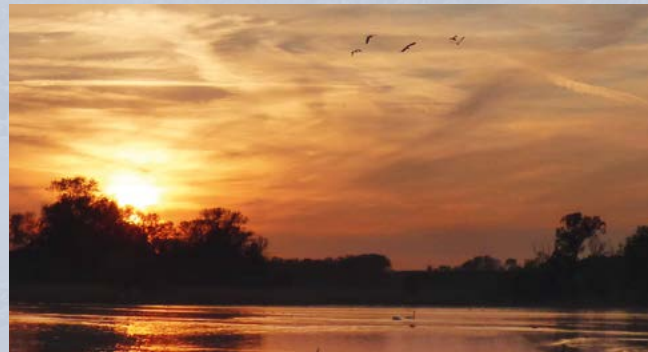

Foto: Zdeněk Procházka, Rzy

Ptačí parky jsou příspěvkem ČSO k řešení klimatické změny, dramatického úbytku ptáků zemědělské krajiny a mokřadů i zpretrhaných vazeb mezi lidmi a přírodou.

Naším cílem je ve spolupráci s dárci a dobrovolníky provozovat do roku 2042 alespoň jeden ptačí park v každém kraji České republiky.

Principy ptačích parků:

- vykupujeme v nich předurčené území do vlastnictví ČSO, především díky darům podporovatelů;
- jsou celoročně otevřené a přístupné;
- fungují dle motto ČSO „Společně pro ptáky i pro lidi“;
- probíhají tu akce pro veřejnost i dobrovolnické brigády, výukové programy a exkurze pro školy;
- využíváme tu vícezdrojové financování zásahů na obnovu a podporu přírody;
- opatření jsou založená na výsledcích monitoringu fauny a flóry.

Foto: Alice Janečková, Josefovské louky

Poslání ptačích parků: obnova a péče

Ptačí parky zakládáme na zdánlivě málo hodnotných místech. Vybíráme lokality spíše s nízkou druhovou bohatostí, které různými opatřeními přetváříme na území atraktivní pro širokou paletu nejen ptačích druhů. Základem je vytváření otevřených bezlesých mokřadních i suchých biotopů či světlých lesů. Prosluněná otevřená místa totiž vždy hostí více druhů než plochy zastíněné a zakryté přerostlou invazní vegetací.

Jak to děláme:

- vyřezáváme nálety a odstraňujeme biomasu, často i porosty nepůvodních rostlin;
- zavádíme pastvu velkých kopytníků, kteří zajišťují komplexní mozaikovitou údržbu vegetace spásáním, sešlapem, hromaděním trusu apod.;
- hloubíme mělké tůně s pozvolnými břehy a upravujeme vodní režim lokalit, např. umělým zavlažovacím systémem, hrazením nebo revitalizací toků.

Foto: Ondřej Ryška, Kosteliska

Foto: archiv ČSO, Josefovské louky

Monitoring ptáků a predátorů

Foto: Jaroslav Kaříčko Petrů, Josefovské louky

Fotopast: archiv ČSO, Mnišské louky

Foto: Břeněk Michálek, Kosteliska

Obnova přírody, jakkoli úspěšná, čelí zásadnímu konfliktu s nepůvodními druhy. V parcích čelí podporované ptačí druhy velkému ohrožení ze strany invazních savců (na fotografiích norek americký a mýval severní).

Jak problém řešíme:

- sledujeme aktivitu těchto predátorů;
- vyhodnocujeme jejich vliv na ptáky;
- zabýváme se řešením jejich redukce;
- společně se souběžným dlouhodobým monitoringem ptactva a úspěšnosti jeho hnízdění získáváme důležité údaje k řízení obnovního managementu v jednotlivých parcích.

Projekt Monitoring ptáků a zhodnocení jejich ohrožení invazními savci v ptačích parcích ČSO byl v roce 2025 podpořen Ministerstvem životního prostředí, projekt nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Možnosti podpory

Ptačí parky můžete podpořit několika způsoby:

- lze přispět finančním darem na výkup pozemků a péči o ně;
- přímo v terénu se můžete zapojit do dobrovolnických brigád a pomoci s údržbou parků;
- po návštěvě ptačího parku o tom řeknete svým známým a přátelům;
- pokud máte firmu, můžete navázat spolupráci s ČSO a stát se sponzorem ptačího parku.

Děkujeme všem, kdo se na vzniku parků podílejí, ať již finančně, nebo dobrovolnickou podporou!

Jednotlivé parky podporují obce a města: Česká Lípa, Dívčice, Dobříkov, Dubňany, Jaroměř, Most a Přerov

Vychází s podporou Ministerstva životního prostředí. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

Rozvoj ptačích parků můžete podpořit zde.

Kontakt: cs0@birdlife.cz; www.birdlife.cz

Foto na titulní straně: panorama archiv ČSO, ostatní Jiří Bohdal. Úvodní fotky ptačích parků na jednotlivých stranách: archiv ČSO, archiv JM pobočky ČSO.

© Česká společnost ornitologická, 2025. Text: Břeněk Michálek, jazyková korektura: Milan Bronclík, grafická úprava a sazba: Jiří Kaláček, tisk: Unipress. spol. s r. o.

Josefovské louky

od roku 2006

Nejstarší ptačí park s historickým zavlažovacím systémem

Kde: u Jaroměře v Královéhradeckém kraji
Co zde uvidíte: tůně a pestré mokřadní louky spásané divokými koňmi a pratury, klikatící se říčku Starou Metuji a Josefovskou džungli

Z původně fádních luk jsme vytvořili hnízdiště vodoušů rudonohých, kulíků říčních, čejek chocholatých a řady dalších mokřadních a vodních druhů ptáků.

Zaznamenané druhy ptáků: kolem 210, cca 100 hnízdících
Pozorovatelný: 3 přízemní a 1 věžová
Stezky: okruh 4 km a druhý 0,8 km
Přístup: vlakem do Jaroměře nebo autobusem do Starého Plesu
Vlajkový druh: bekasina otavní ▼

Foto: Milan Koutník

ČSO · Společně pro ptáky a pro lidi. Už 100 let.

Mnišské louky

od roku 2020

Krajinářsky nejčlenitější ptačí park

Kosteliska

od roku 2020

Park s nejvyšším počtem hnízdicích ptačích druhů

Malá Lipová

od roku 2020

Nejmenší ptačí park s velkou kolonií vlh pestrých

Zbudovská blata

od roku 2023

Rozlehlá luční niva Bezdrevského potoka

Rzy

od roku 2024

Výjimečné druhové bohatství ptáků na malé ploše

Střimická výsypka

od roku 2025

Největší ptačí park s obnovovanou přírodou

Kde: u České Lípy v Libereckém kraji

Co zde uvidíte: mokřiny ve velkém zákrutu řeky Ploučnice spásané divokými koňmi a skotem, podmáčené lesíky, okolní kopce sopečného původu

Hospodářsky málo využívané území s černými skládkami, starým úložištěm kalů a zarůstajícími zbytky původních říčních ramen přeměňujeme na hnízdiště čejek chocholatých, bekasin otavních, chřástalů a dalších mokřadních ptáků.

Zaznamenané druhy ptáků: přes 140, cca 70 hnízdicích

Pozorovatelna: v přípravě (stav v roce 2026)

Stezky: okruh 3 km

Přístup: vlakem do České Lípy – Holý vrch nebo autobusem do Dolní Libchavy

Vlajkový druh: jeřáb popelavý ▼

Foto: Jaroslav Kaříčko Petrň

Foto: Ondřej Ryška

Foto: Petr Šrámek

Foto: Marek Mejstřík

Kde: u Zlivi v Jihočeském kraji

Co zde uvidíte: odvodněné, ale postupně obnovované rozsáhlé mokřadní louky, mělké tůně, napřímený Bezdrevský potok před revitalizací

Rozlohou unikátní blata jsou atraktivní pro velké luční bahňáky. Nejen pro břehouše černoocasé, ale také např. pro kolihy velké, které se tu často zastavují. Díky našim opatřením tu znovu začínají hnízdit čejky chocholaté a kulíci říční.

Zaznamenané druhy ptáků: téměř 150 druhů, cca 65 hnízdicích

Pozorovatelna: v přípravě (stav v roce 2026)

Stezky: parkem prochází 2,3 km dlouhá stezka

Přístup: vlakem do Zbudova nebo do Zlivi

Vlajkový druh: břehouš černoocasý ▼

Kde: u Dobříkova v Pardubickém kraji

Co zde uvidíte: malebnou říčku Loučnou, rákosiny, mokřadní louky a hlavně bývalý rybník s pestrrou přehlídkou vodního ptactva

Mělký bývalý rybník je díky vystupujícím bahnitým ostrůvkům lákadlem pro různé druhy bahňáků, vodní hladina a vodní rostlinstvo při břehu pak pro vzácné druhy kachen.

Zaznamenané druhy ptáků: kolem 220, cca 100 hnízdicích

Pozorovatelna: v přípravě (stav v roce 2026)

Stezky: okruh 3 km

Přístup: vlakem do Zámrsku nebo autobusem do Dobříkova

Vlajkový druh: lžičák pestrý ▼

Foto: Jan Grünwald

Kde: u Mostu v Ústeckém kraji

Co zde uvidíte: postupně prosvětlované dubohabrové lesy, rozlehlé trávníky v budoucnu spásané koňmi, tůně a unikátní bezlesí na neúživné půdě

Výsypka po těžbě uhlí na místě zničené obce se postupně stane útočištěm dudků chocholatých, bramborníčků černočelých, krutihlavů obecných, skřivanů lesních, pěníč vlašských, strakapoudů prostředních či bělořitů šedých.

Zaznamenané druhy ptáků: kolem 140, cca 60 hnízdicích

Pozorovatelna: v přípravě (stav v roce 2026)

Stezky: okruh 2,5 km

Přístup: vlakem nebo autobusem do Mostu

Vlajkový druh: dudek chocholatý ▼

Foto: Milošav Anderle